

Güncel Siyaset ve Kriz Yönetimi Raporu: Türkiye Mikro Gündemi (Eylül 2026)

Talha Nuri Yılmaz | 2026-09-24

Referans Tarihi: 24 Eylül 2026

İnceleme Periyodu: Son 30 Gün (24 Ağustos 2026 – 24 Eylül 2026)

Analiz Yaklaşımı: Realpolitik Kriz Yönetimi & Jeopolitik Tehdit-Fırsat Haritalandırması

Ağustos-Eylül 2026 dönemi, Türkiye'nin dış güvenlik mimarisinde tarihi paktlar ve statü geçişleri gerçekleştirdiği, buna karşılık iç siyasette ana muhalefetin kurumsal bölünmesi, sermaye piyasalarında ciddi bir fon tasfiyesi/temerrüt krizi ve Afrika Boynuzu'nda savunma iş birliği çatlağı ile karşı karşıya kaldığı kritik bir kavşaktır. Ankara, güney sınırlarında (Irak-Suriye) askeri varlığına hukuki meşruiyet ve devir formülü ararken, Pakistan-Suudi Arabistan ekseninde "Ortak Savunma Paketi"ni kurumsallaştırmıştır.

1. Sıcak Askeri Operasyonlar, Krizler ve Tatbikatlar

- Mekke Ortak Savunma Anlaşması ve Kurumsallaşma (Ağustos – Eylül 2026): Türkiye, Pakistan ve Suudi Arabistan arasında imzalanan üçlü savunma pakti; NATO 5. Madde benzeri kolektif savunmayı içermektedir. Eylül ayında Riyad merkezli Genel Sekreterliğe ilk atama yapılmıştır. Türkiye, Batı ittifakı dışında nükleer kabiliyete sahip Pakistan ve finansal güce sahip Suudi Arabistan ile stratejik bir caydırıcılık bloku kurmuştur.
- Irak Başika-Zelikan Yerleşkesi Devir Mutabakatı: BM Genel Kurulu marjında, TSK'nın Başika-Zelikan üssünün Irak Federal Hükümeti'ne kademeli devredilmesi kararlaştırılmıştır. Bu devir karşılığında Bağdat, Sincar bölgesinde tam otorite kurmayı ve yasaklı unsurların (PKK uzantıları) varlığına son vermeyi taahhüt etmiştir.
- Suriye'deki Askeri Varlığa Hukuki Statü: Ankara ile Şam arasında yürütülen müzakerelerde, Türkiye'nin kuzeybatı Suriye'deki askeri unsurlarına Suriye Halk Meclisi onayıyla yasal bir statü/ikili anlaşma zemini kazandırılması aşamasına gelinmiştir.
- Denizkurdu-I/2026 Tatbikatı: Karadeniz, Ege ve Doğu Akdeniz'de 100 gemi ve 14.000 personelle Mavi Vatan tatbikatı icra edilmektedir. TCG Anadolu'dan havalanan Bayraktar TB3, denizaltı savunma harbi testlerini başarıyla tamamlamıştır.
- Afrika Boynuzu Kırılması (Uganda Krizi): Uganda Halk Savunma Kuvvetleri (UPDF), Türkiye ile askeri ilişkileri durdurduklarını ilan etmiştir. Görünürde iade edilmeyen muhalif krizi olsa da, arka planda Somali'de Türkiye'nin artan askeri/deniz üssü ağırlığının yarattığı nüfuz rekabeti yatmaktadır.

2. Diplomatik Görüşmeler ve Ekonomik Kırılmalar

- Ermenistan ile Normalleşme: Cumhurbaşkanı Erdoğan, Türkiye'de Ermenistan Başbakanı Paşinyan ile kapsamlı bir görüşme yapmış, sınırların açılmasına dönük teknik altyapı çalışmalarının

tamamlandığı teyit edilmiştir.

- Sermaye Piyasalarında Fon Tasfiyesi Şoku: SPK, 17 Eylül'de 7 portföy yönetim şirketine ait 131 yatırım fonunu fiktif sermaye üretimi gerekçesiyle tasfiye kararı almıştır. 300 milyar TL düzeyinde ani fon çıkış talebi yaşanmış, şirket yöneticileri hakkında tutuklamalar başlamıştır.
- İç Siyasette Tektonik Yarılma: Muhalefet blokundaki çok parçalı yapı (Yeni Parti, CHP'nin bölünmesi, belediye başkanlarının istifaları), iktidarın sınır ötesi askeri kararlarda iç politik denetim ve dirençle karşılaşmadan mutlak inisiyatif kullanmasını sağlamaktadır.

Realpolitik Tehdit ve Fırsat Haritası (Kısa Vade)

Fırsatlar: - Mekke Paktı ile Körfez likiditesi ve nükleer teknoloji ortaklığı üzerinden bağımsız güvenlik kalkını. - Başika devri karşılığında Sincar'da terör tasfiyesinin Irak resmi ordusuna yüklenmesi (maliyet/risk paylaşımı). - Suriye Halk Meclisi onayıyla TSK varlığına "işgalci" ithamını boşa çıkaran meşru uluslararası zemin.

Tehdit ve Riskler: - Batı/NATO müttefiklerinin Mekke Paktı'na karşı örtülü yaptırım veya teknoloji kısıtlaması riski. - Doğu Akdeniz'de Yunanistan-GKRY hattındaki donuk gerilimin fiili tatbikat sürüşmesine dönme olasılığı. - Tasfiye edilen 131 fon ve 300 milyar TL'lik çekilme baskısının finansal sistem geneline yayılması (sistemik likidite krizi).

Sonuç Değerlendirmesi

Eylül 2026 itibarıyla Türkiye, askeri sahada tek taraflı müdahalelerden "üçlü ittifaklar (Mekke Paktı) ve egemen devletlerle hukuki mutabakatlar (Bağdat & Şam)" evresine geçiş yapmaktadır. Ancak sermaye piyasalarındaki fon krizi ve Afrika Boynuzu gerilimi, jeopolitik genişlemenin arka bahçesinde finansal ve diplomatik açıkların süratle kapatılması gerektiğini göstermektedir.